

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๗๐๔/๓๑๓

ก.ว. ๘.๑
วันที่ 13 มี.ค. ๖๐
เวลา ๑๙.๐๐ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 3493 รพท
วันที่ 13 มี.ค. ๖๐ ๒๕๖๐ 1628

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๑๓ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ผลการประชุมผู้นำในโอกาสครบรอบ ๒๐ ปีของสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. ปฏิญญาจาการ์ตา พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
 ๓. แผนปฏิบัติการ IORA ค.ศ. ๒๐๑๗ - ๒๐๒๑ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
 ๔. ปฏิญญาว่าด้วยการป้องกันและต่อต้านการก่อการร้ายและแนวคิดรุนแรงสุดโต่ง พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
 ๕. ตารางติดตามผลการประชุม

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องผลการประชุมผู้นำในโอกาสครบรอบ ๒๐ ปีของสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย (Leaders' Summit in Commemoration of the 20th Anniversary of IORA) ณ กรุงจาการ์ตา มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ของไทย) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ รัฐบาลอินโดนีเซีย ในฐานะประธานสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย (Indian Ocean Rim Association - IORA) เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผู้นำ IORA ในโอกาสครบรอบ ๒๐ ปีของ IORA (Leaders' Summit in Commemoration of the 20th Anniversary of IORA) และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๕ - ๗ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยมีเอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ ได้แก่ (๑) ปฏิญญาจาการ์ตา (Jakarta Concord) (๒) แผนปฏิบัติการ IORA ค.ศ. ๒๐๑๗ - ๒๐๒๑ (IORA Action Plan 2017-2021) และ (๓) ปฏิญญาว่าด้วยการป้องกันและต่อต้านการก่อการร้ายและแนวคิดรุนแรงสุดโต่ง (IORA Declaration on Preventing and Countering Terrorism and Violent Extremism) โดยนายกรัฐมนตรีมอบหมายรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุม

๑.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เห็นชอบในหลักการต่อร่างเอกสารผลลัพธ์ทั้งสามฉบับ โดยหากมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนร่างเอกสารในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้ โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับการปรับเปลี่ยนดังกล่าวด้วย

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมข้างต้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันทางนโยบาย จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามนัยมาตรา ๔ (๗)

/ ของพระราชกฤษฎีกา...

ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และเพื่อบอหมาย ส่วนราชการต่าง ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

-

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ การประชุมผู้นำ IORA นาย Joko Widodo ประธานาธิบดีอินโดนีเซียเป็น ประธานการประชุม และมีนาย Jacob Zuma ประธานาธิบดีแอฟริกาใต้ และนาย Malcom Turnbull นายกรัฐมนตรีออสเตรเลีย เป็นประธานร่วม โดยมีผู้นำระดับประมุขของรัฐ หัวหน้ารัฐบาล และผู้แทนระดับสูง จากประเทศสมาชิก ๒๑ ประเทศ และประเทศคู่เจรจา ๗ ประเทศ เข้าร่วมการประชุม ภายใต้หัวข้อหลัก “ความร่วมมือทางทะเลเพื่อสันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรืองของมหาสมุทรอินเดีย”

๔.๑.๑ ไทยได้กล่าวถ้อยแถลงนำเสนอวิสัยทัศน์และประเด็นหลักที่ IORA ควร ให้ความสำคัญและผลักดันเพื่อดึงศักยภาพของภูมิภาคมหาสมุทรอินเดียให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนา และเติบโตของภูมิภาค ได้แก่ (๑) ความยั่งยืน โดยชี้ให้ประเทศสมาชิกเห็นถึงศักยภาพในการเติบโตของภูมิภาค IORA อย่างยั่งยืนจากการบริหารจัดการทรัพยากรและความได้เปรียบทางภูมิรัฐศาสตร์ และการใช้ข้อเท็จจริงและความเชี่ยวชาญจากประเทศสมาชิกและประเทศคู่เจรจาให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาเศรษฐกิจภาค ทะเลอย่างยั่งยืนและรับผิดชอบ ทั้งนี้ไทยมีบทบาทในการเพิ่มความพยายามและให้ความสำคัญต่อการแก้ไข ปัญหา IUU มาโดยตลอด (๒) ความเชื่อมโยง โดยแสดงบทบาทและศักยภาพของไทยในการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานและการเป็นศูนย์กลางการขนส่งคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาคที่จะช่วยส่งเสริมความเชื่อมโยง ทางทะเลระหว่างมหาสมุทรอินเดียและแปซิฟิก และในฐานะที่ไทยอยู่ใจกลาง CLMV ซึ่งเป็นกลจักรขับเคลื่อน เศรษฐกิจที่สำคัญของอาเซียน ไทยสามารถเป็นประตูเชื่อมห่วงโซ่อุปทานและห่วงโซ่มูลค่าของโลกและเป็น โอกาส ในการเข้าถึงตลาด การค้าการลงทุน การท่องเที่ยว การบริการ และความเชื่อมโยงด้านโลจิสติกส์ต่าง ๆ ของเอเชีย ในการนี้ ไทยเสนอให้มีการจัดทำร่างแผนแม่บทด้านความเชื่อมโยง (IORA Connectivity Master Plan) เพื่อเชื่อมโครงการพัฒนาความเชื่อมโยงต่าง ๆ ของประเทศสมาชิกเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดแผนความ เชื่อมโยงที่สอดคล้องและเกิดผลประโยชน์ร่วมกัน และ (๓) สันติภาพ เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาและ เติบโตทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงและความปลอดภัยในภูมิภาคมหาสมุทรอินเดีย

๔.๑.๒ ที่ประชุมผู้นำฯ รับทราบข้อเสนอของมาเลเซียที่จะจัดตั้งสถาบันทางทะเล ของมาเลเซีย (Marine Institute of Malaysia) เป็นศูนย์กลางความเป็นเลิศด้านความปลอดภัยและความมั่นคง ทางทะเลของ IORA และข้อเสนอของออสเตรเลียที่จะให้ IORA พิจารณาเข้าร่วมในข้อริเริ่มคาร์บอนน้ำเงิน (Blue Carbon Initiative) ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศในการปกป้องและบริหารจัดการระบบนิเวศน์ ทางทะเล

๔.๑.๓ ที่ประชุมผู้นำฯ รับทราบเจตนารมณ์ในการขอเข้าเป็นสมาชิก IORA ลำดับที่ ๒๒ ของเมียนมา และข้อเสนอของจีน ซึ่งเป็นประเทศคู่เจรจา ในการให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ แก่ IORA เป็นจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ IORA นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ รับทราบความพร้อมของประเทศคู่เจรจาในการมีส่วนร่วมใน IORA โดยการถ่ายทอดความเชี่ยวชาญและ เทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ อาทิ เศรษฐกิจภาคทะเล พลังงานหมุนเวียน การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การจัดการประมง ความมั่นคงทางทะเล การจัดการท่าเรือ การขนส่งและโลจิสติกส์ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔.๑.๔ ในการประชุมสภารัฐมนตรี IORA เพื่อเตรียมการประชุมผู้นำ ไทยได้เสนอ ให้ IORA พิจารณาเพิ่มประเด็นเรื่องการส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนระดับเยาวชน (Youth Partnership) เป็นประเด็นคาบเกี่ยวในสาขาความร่วมมือต่าง ๆ ของ IORA ไม่ว่าจะเป็นในด้านการค้าการลงทุน การท่องเที่ยว และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และความร่วมมือด้านวิชาการ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มบทบาท และการมีส่วนร่วมของเยาวชนและคนรุ่นใหม่ รวมทั้งเรียกร้องให้ IORA ให้ความสำคัญกับนวัตกรรมและ การแลกเปลี่ยนความรู้ความเชี่ยวชาญระหว่างประเทศสมาชิกและประเทศคู่เจรจา การเติบโตของ SMEs และ

ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ ในการนี้ไทยพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับประเทศสมาชิกในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และประสบการณ์ และความช่วยเหลือทางวิชาการในด้านต่าง ๆ อาทิ การเกษตร การจัดการประมง

๔.๒ เอกสารผลลัพธ์การประชุม ผู้นำ IORA ได้ร่วมลงนามรับรองปฏิญญาจากการ์ตา (Jakarta Concord) ซึ่งเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมสภารัฐมนตรี IORA มีมติเปลี่ยนชื่อเอกสารจาก ปฏิญญา IORA เป็นปฏิญญาจากการ์ตาตามข้อเสนอของอินโดนีเซีย ทั้งนี้ ปฏิญญาจากการ์ตาแสดงเจตนารมณ์ ที่จะพัฒนาภูมิภาคมหาสมุทรอินเดียไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ผ่านการส่งเสริมความร่วมมือในด้าน (๑) ความปลอดภัยและความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค (๒) การขยายความร่วมมือด้านการค้าและการลงทุน ในภูมิภาค (๓) การบริหารจัดการและการพัฒนาการประมงที่ยั่งยืนและรับผิดชอบ (๔) การบริหารจัดการความเสี่ยงต่อภัยพิบัติในภูมิภาค (๕) วิชาการ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (๖) การแลกเปลี่ยนด้านการท่องเที่ยวและ วัฒนธรรม รวมถึงประเด็นคาบเกี่ยวเรื่องการพัฒนาบทบาทสตรี และเศรษฐกิจภาคทะเล (Blue Economy) โดยมี แนวทาง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์กับประเทศนอกภูมิภาค ประเทศคู่เจรจา และทุกภาคส่วนที่ เกี่ยวข้อง และการเสริมสร้างความแข็งแกร่งเชิงสถาบันของ IORA (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ รับทราบการรับรองเอกสารผลลัพธ์โดยที่ประชุมสภารัฐมนตรี IORA เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๐ ได้แก่ (๑) แผนปฏิบัติการ IORA (IORA Action Plan) ค.ศ. ๒๐๑๗ – ๒๐๒๑ ซึ่งเป็นเอกสารสนับสนุนและรับรองปฏิญญาจากการ์ตา เพื่อวางแนวทางและทิศทางการดำเนินความร่วมมือของ IORA ภายใต้สาขาความร่วมมือ ๖ สาขา และประเด็นคาบเกี่ยวดังกล่าว และ (๒) ปฏิญญาวาดด้วยการป้องกัน และต่อต้านการก่อการร้ายและแนวคิดรุนแรงสุดโต่ง (Declaration on Preventing and Countering Terrorism and Violent Extremism) ซึ่งให้ความสำคัญกับประเด็นท้าทายหลักในภูมิภาค และแสดง เจตนารมณ์ของประเทศสมาชิกในการต่อต้านการก่อการร้ายและแนวคิดรุนแรงสุดโต่งทุกรูปแบบผ่าน การ ขยายความร่วมมือ การประสานงาน การหารือ และแลกเปลี่ยนความเชี่ยวชาญ แนวปฏิบัติที่ดี และบทเรียนที่ ได้รับ การส่งเสริมบทบาทของการศึกษาและสังคม การสร้างความแข็งแกร่งให้กับสถาบันระดับชาติและระดับ ภูมิภาคที่เชี่ยวชาญในเรื่องการต่อต้านการก่อการร้ายและแนวคิดรุนแรงสุดโต่ง และการสร้างความเข้าใจระหว่าง วัฒนธรรมและการเคารพต่อทุกศาสนา ค่านิยม ความเชื่อ และวัฒนธรรม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และ ๔)

๔.๓ ข้อเสนอแนะของภาคเอกชนต่อผู้นำ IORA ผู้แทนภาคเอกชนได้รายงานผล การประชุมผู้นำธุรกิจ IORA (IORA Business Summit) ซึ่งเป็นกิจกรรมคู่ขนานของการประชุมผู้นำฯ และ นำเสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมผู้นำในการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนา ที่ยั่งยืน โดยเน้นย้ำการสนับสนุนและการประสานนโยบายจากภาครัฐ อาทิ (๑) การดำเนินการเพื่อขจัดอุปสรรค ทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิก (๒) การส่งเสริมการลงทุนในสาขาที่มีความสำคัญลำดับต้น อาทิ การเกษตร ธุรกิจการเกษตร การผลิต การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ความร่วมมือทางทะเล การส่งเสริมบทบาทสตรี การท่องเที่ยว และการเข้าถึงการเงิน (๓) การริเริ่มรูปแบบใหม่ในการพัฒนาความเชื่อมโยงในภูมิภาคและส่งเสริม การลงทุนของภาคเอกชนในโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ (๔) การส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม การวิจัยพัฒนา เพื่อพัฒนาทักษะและการประกอบธุรกิจและช่วยให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีทักษะ (๕) การส่งเสริม ผู้ประกอบการสตรีและ SMEs เพื่อให้เป็นส่วนสำคัญของห่วงโซ่มูลค่าของโลก โดยเฉพาะการเข้าถึงตลาดการเงิน และเทคโนโลยี

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

๖.๑ การประชุมผู้นำ IORA ได้วางแนวทางการดำเนินความร่วมมือของ IORA โดยมีแผนงานที่ได้วางไว้ภายใต้แผนปฏิบัติการ IORA ระยะ ๕ ปี (ค.ศ. ๒๐๑๗ – ๒๐๒๑) ซึ่งสอดคล้องกับ นโยบายของไทยในหลายด้าน อาทิ การจัดการประมง การส่งเสริมการท่องเที่ยว เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาความเชื่อมโยง และการพัฒนาที่ยั่งยืน

๖.๒ การเข้าร่วมประชุมครั้งนี้เปิดโอกาสให้ไทยมีส่วนร่วมในเวทีดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถแสดงบทบาทในฐานะประเทศสมาชิกได้อย่างสร้างสรรค์ โดยไทยตระหนักถึงศักยภาพของภูมิภาค IORA ในฐานะที่เป็นตลาด แหล่งทรัพยากร เส้นทางเดินเรือที่สำคัญของไทย และแหล่งความเชี่ยวชาญและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีซึ่งไทยสามารถเรียนรู้ประสบการณ์ แนวปฏิบัติที่ดี และถ่ายทอดเทคโนโลยีจากประเทศสมาชิกและประเทศคู่เจรจาเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของไทย

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/ อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

๙. ข้อกฎหมายและมติของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ดังนี้

๙.๑ เห็นชอบในหลักการต่อร่างปฏิญญาจากการ์ตา แผนปฏิบัติการ IORA และปฏิญญาวาดด้วยการป้องกันและต่อต้านการก่อการร้ายและแนวคิดรุนแรงสุดโต่ง โดยหากมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนร่างเอกสารในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้ โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับจากการปรับแก้ดังกล่าวด้วย

๙.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมประชุมสมัชชารัฐมนตรี IORA ร่วมรับรองแผนปฏิบัติการ IORA ค.ศ. ๒๐๑๗ - ๒๐๒๑ และปฏิญญาวาดด้วยการป้องกันและต่อต้านการก่อการร้ายและแนวคิดรุนแรงสุดโต่ง

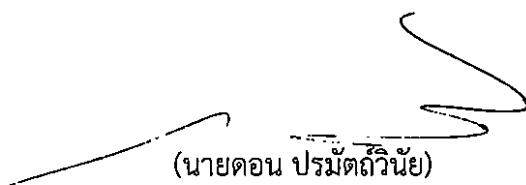
๙.๓ อนุมัติให้นายกรัฐมนตรี หรือผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมผู้นำ IORA ในโอกาสครบรอบ ๒๐ ปีของ IORA (Leaders' Summit in Commemoration of the 20th Anniversary of IORA) ร่วมลงนามรับรองปฏิญญา IORA และรับทราบผลการรับรองแผนปฏิบัติการ IORA ค.ศ. ๒๐๑๗ - ๒๐๒๑ และปฏิญญาวาดด้วยการป้องกันและต่อต้านการก่อการร้ายและแนวคิดรุนแรงสุดโต่งของที่ประชุมสมัชชารัฐมนตรี IORA

๑๐. ข้อเสนอส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีโปรดทราบผลการประชุมและมอบหมายส่วนราชการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๑๒

โทรสาร. ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๐